

**Взаємозв'язок бухгалтерського обліку і
логістики в синергетичній концепції
розвитку будівельних підприємств**
*Світлична В.Ю., Харківська національна академія міського
господарства*

Будівельні підприємства України здійснюють свій розвиток під впливом масштабних трансформаційних економічно-політичних перетворень в країні. В більшості випадків непередбачуваний розвиток подій обумовлює актуальність пошуку будівельними підприємствами шляхів підвищення ефективності своєї діяльності та подальшого розвитку. В цьому сенсі заслуговує пильної уваги впровадження у діяльність аналізованих підприємств логістичних і синергетичних шляхів розвитку, а також удосконалення ведення бухгалтерського обліку їх діяльності.

Дослідженню питань теорії синергетики присвячено численну кількість праць вітчизняних і зарубіжних дослідників, таких як: Лавриненко В., Мочерний С., Хакен Г. та ін. Концептуальні засади логістики знайшли своє відображення у роботах таких фахівців з менеджменту як: Анікін Б., Бочаров В., Васелевський М., Зеваков А., Лукинський В., Маліков О., Уотерс Д. Методологічні принципи організації й ведення бухгалтерського обліку у будівництві регламентуються численними нормативними документами, а також ґрунтовно викладено у працях: Білухи М.Т., Бутинця Ф.Ф., Ткаченко Н.М.

Разом з тим, все ще повністю не вивчено взаємообумовлюючий вплив цих трьох економічних категорій на діяльність підприємств України в сучасних умовах розвитку вітчизняної економіки.

Метою даної статті є дослідження засад та переваг створення й впровадження у діяльність будівельних підприємств системи «бухгалтерський облік – логістика – синергетика» з метою підвищення ефективності їх економічного розвитку.

Перед тим як викласти основні моменти дослідження, вважаємо за необхідне торкнутися суті категоріального апарату.

По-перше, під категорією «розвиток» ми розуміємо сукупність закономірних змін, що супроводжують перехід системи до більш якісного, нового стану під впливом внутрішніх змін. В наслідок такого руху підвищується потенціал підприємства, його здатність протистояти негативному впливу факторів зовнішнього середовища.

Згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» бухгалтерський облік – це процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення узагальнення, зберігання та пе-

редачі інформації про діяльність підприємства користувачам для прийняття рішень.

Найбільш поширеним визначенням логістики є наступне: «Логістика – являє собою науку про планування, організацію, управління, контроль і регулювання руху матеріальних і інформаційних потоків в просторі і в часі від їх первинного джерела до кінцевого споживача».

У визначенні синергетики (від грец. *sinergia* – «сумісно діючий», «співробітництво») ми підтримуємо точку зору Лавриненко В., що синергетика – це спонтанний перехід відкритої нерівноважної системи від менш до більш складних і упорядкованих форм організації.

В основі ефективного економічного розвитку будь-якої системи (у тому числі і будівельних підприємств) лежить високоорганізована управлінська діяльність. Останнє має на увазі здійснення планування, прогнозування, організації, стимулювання, контролю, обліку, тощо. Облік в даному процесі відіграє роль інформаційного джерела та виступає його важливою складовою. Будь-яке управлінське рішення завжди ґрунтується на інформації обліку, ось чому для побудови ефективного розвитку підприємства завжди залучають принципи й методи обліку.

Бухгалтерський облік сприяє ефективному вирішенню проблем економічного розвитку через застосування особливих методів, процедур, прийомів, а також за допомогою таких своїх властивостей, як:

- 1) моніторинг наслідків здійснених управлінських дій. Інформація про економічні наслідки вже прийнятих управлінських рішень обов'язково фіксується у фінансових звітах підприємства:

- 2) контролінг поточних шляхів розвитку;

- 3) забезпечення аналітичною інформацією для здійснення перспективних управлінських дій. Так як всі управлінські рішення виходять з фінансових розрахунків, тому безумовною заслугою виступає надання для цих розрахунків саме бухгалтерським обліком всієї первинної інформації.

Так як бухгалтерський облік формує інформаційний потік про всю фінансово-економічну діяльність як всередині підприємства, так і з оточуючим економічним середовищем, можна стверджувати, що він тісно пов'язаний з логістикою. Виходячи з того, що логістика – це наука про управління в певній системі матеріальними потоками, потоками послуг і зв'язаних з ними інформаційних і фінансових потоків, то бухгалтерський облік фактично виступає однією з функцій логістики, а саме функцією інформаційного забезпечення, надання цінного облікового матеріалу. Така тісна взаємодія цих двох економічних явищ значно підвищує можливість прогнозування економічного розвитку буді-

вельних підприємств. Окрім того узгоджена дія обліку і логістики обумовлює в діяльності підприємств: скорочення обсягів понаднормативних запасів у виробничій й збутовій діяльності і як наслідок – прискорення оборотності оборотних активів підприємства; зниження витрат виробництва; інтенсифікацію процесів виробництва.

У свою чергу, підвищення ефективності діяльності будівельних підприємств зумовлює в їх розвитку синергетичний ефект – тобто перехід до нового, якісного стану функціонування.

Підсумовуючи вищесказане, необхідно зазначити, що тільки тісна взаємодія бухгалтерського обліку і логістики на думку автора несе в собі потужний синергетичний ефект якісно нових зрушень у економічному розвитку будівельних підприємств України.